

Rug efter rug i sædskiftet - kræver en særlig teknik

I KWS Scandinavia har vi som udgangspunkt kun anbefalet rug efter rug med pløjning imellem. Ikke fordi, vi har noget mod det pløjefri system, men simpelthen fordi vi ser problemer med gengroning af spildkornet af rug i det efterfølgende års rug.

Det ønsker vi ikke, for spildkornet (efter F1-hybriden) spalter ud, og timingen med hensyn til bestøvningen vil/kan gå fløjten – med meldrøjer til følge.

Vi er imidlertid også opmærksomme på, at en del svineproducenter, der driver et pløjefrit markbrug, dyrker anden og flere års rug.

I disse situationer er det afgørende at stille skarpt på teknik og strategi i forhold til spildkorn, så problematikken omkring meldrøjer bedst muligt undgås. Det er jo alfa og omega for dem, da de ellers ikke kan bruge kornet som foder i deres besætninger.

Lad marken være urørt efter høst

Vores tese er, at det er bedst blot at lade marken ligge efter høst, når der skal dyrkes rug efter rug.

Rugs faldtal ryger relativt hurtigt, hvis det får lov at ligge og blive vådt.

Indarbejdes spildrug derimod i jorden efter høst, introduceres hviletilstand med en følgende mulighed for spiring senere. Vores erfaring er således, at det kan være en fordel at lade marken ligge urørt efter høst. Det giver den bedste bekæmpelse af spildruget.

En mindre fordel ved det system er, at der også kan spares en harvning umiddelbart efter høst, hvor tidspresset ofte er meget højt.

Virker effektivt på græsukrudt

En forespørgsel hos Seges omkring erfaringer med at bekæmpe spildrug ved at lade marken ligge urørt efter høst uddyber tesen en anelse.

- Vi har ingen konkrete resultater fra forsøg og lignende at bygge på.

- Men logisk set må det være sådan, at man bedre kommer af med spildrug ved at lade den ligge på jordoverfladen frem for at harve den dybt ned, lyder det samstemmende fra landskonsulenterne Lars Bonde Eriksen og Jens Erik Jensen.

Der er dog et helt andet og endnu vigtigere aspekt, man bør have for øje.

- Hvis man vil praktisere rug efter rug i et pløjefrit system, så sørg for at minimere spildet fra mejetærskeren til det absolut mindst mulige, fremhæver Lars Bonde Eriksen.

Måske en let harvning eller halmstrigling

Hvor halmen snittes, men også hvor halmen fjernes, kan det i en eventuelt tør periode være en god idé at lave en meget overfladisk bearbejdning - eksempelvis med en halmstrigle.

- Det øger kontakten mellem spildrug og fugtig jord, idet frøene skal kunne optage vand for at spire, mener Lars Bonde Eriksen.

Han fremhæver dog, at erfaringerne med græsukrudt fra forsøg ved Flakkebjerg er, at det bekæmpes mest effektivt ved at lade marken ligge urørt efter høst.

- Der kan således være for og imod, og vi er ikke helt skråsikre med hensyn til, hvilken fremgangsmåde der er bedst i forskellige situationer.

- Men hvis det er fugtigt efter høst, er der ikke grund til at udføre den overfladiske bearbejdning, tilråder han.

Striglen skal køre enten på tværs eller i en vinkel på 45 grader for at sikre en spredning af kernerne, som ofte ligger lige bag mejetærskeren. Selvom der er avnespredere på mejetærskeren, ligger langt størstedelen af kernerne i et bælte på to-tre meter lige bag mejetærskeren sammen med en stor mængde avner.

Det kan betyde, at en del kerner ligger i "læ" bag avner eller snittet halm og derfor ikke får den fugt, som er nødvendig til spiring. Ved en strigling vil de tunge kerner falde til jorden og derved automatisk blive fugtige ved regn eller nattedug.

Det lyder lidt teoretisk men ikke desto mindre rigtigt i praksis. Striglen skal ikke bearbejde jorden men avner og halm.

Lad marken være urørt så længe som muligt

Hvis man vælger en strategi om at lade marken ligge urørt, er det - udover at have meget lavt spild på mejetærskeren - vigtigt at udskyde såtidspunktet for den nye rug så længe som muligt.

Oftest anbefales det så hybridrug i første del af september. Ved at vente til sidst i september vil der antageligvis være mindre spildrug, som kan spire.

Udbyttetabet som følge af det udskudte såtidspunkt vil ofte være marginalt - især hvis rugen får lidt gødning til at hjælpe den i gang med buskningen. Så det er et kompromis, som nok er til at leve med.

Af Morten Haastrup, KWS Scandinavia

Mange meldrøjer i rug, som følge af spirende spildkorn fra forfrugten af rug, hvilket kan gøre afgrøden uegnet til foder. En situation som helt bør undgås.

Nærbillede af en meldrøje i spiret spildkorn af rug.